

Sygn. akt II CSK 23/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko P. Spółce
z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 5 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), któremu nadał formę pytania, czy złożona do akt przez biegłego sądowego opinia, która została sporządzona przez niego z pomocą innych osób, które nie zostały powołane do jej wykonania wspólnie z biegłym przez sąd, może stanowić dowód z opinii tego biegłego sądowego?

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi

pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Problem sformułowany przez pozwanego nie ma cech określonych wyżej, gdyż odpowiedzi na postawione przez niego pytanie dostarcza bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do dowodu z opinii biegłego, i to zarówno przesłanek skorzystania z tego środka dowodowego, jak i wymagań, jakim ma odpowiadać opinia składana przez biegłego. Kwestie związane z podnoszonymi przez pozwanego wątpliwościami co do charakteru opinii biegłego sądowego do spraw szacowania nieruchomości na gruncie przepisów art. 156 ust. 1, art. 157 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. stanowiły już przedmiot szczegółowych wyjaśnień Sądu Najwyższego, m.in. w wyrokach z 24 listopada 2016 r., II CSK 100/16 (nie publ.), z 21 marca 2019 r., II CSK 54/18 (nie publ.).

Podstawą orzekania w niniejszej sprawie była opinia – operat szacunkowy, której autor mający kwalifikacje rzeczoznawcy majątkowego został wyznaczony przez Sąd. Przedmiot opracowania, stopień jego skomplikowania ale także konieczność zebrania bazy danych, z odwołaniem się do której miało powstać, sprawia, że trudno jest odmówić powołanemu w sprawie biegłemu prawa do podjęcia współpracy z innymi osobami, które pomogą mu wykonać zlecone zadania w rozsądnym czasie, jeżeli tylko biegły na bazie zebranych dla niego materiałów wyjściowych przygotuje opracowanie, za którego jakość i rzetelność weźmie merytoryczną odpowiedzialność. Za ostateczny rezultat opracowania odpowiada rzeczoznawca wyznaczony przez sąd.

Pozwany powołał się też na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z niedostrzeżonej przez Sąd Apelacyjny wadliwości opracowania rzeczoznawcy majątkowego, w oparciu o które doszło do określenia wysokości należnego powodowi odszkodowania.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Obowiązkiem skarżącego powołującego się na tę

przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wskazanie na zastosowany lub mający zastosowanie w sprawie przepis, który sąd drugiej instancji naruszył w stopniu kwalifikowanym w związku z niezasadnym zastosowaniem lub niezastosowaniem. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest przy tym samo w sobie oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia i do istnienia takiego związku między wytykanym uchybieniem, a wynikiem postępowania w sprawie powinien zmierzać skarżący (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie potwierdza tezy pozwanego o ewidentnej wadliwości zaskarżonego wyroku, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że w każdym przypadku, także wtedy, gdy operat szacunkowy stanowi element opinii sporządzonej na zlecenie sądu na użytek toczącego się przed nim postępowania cywilnego, opinia ta, tak jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, pod kątem jego formalnej prawidłowości, miarodajności poczynionych w nich ustaleń, kompletności i logiczności. W przypadku istniejących wątpliwości lub niejasności, Sąd może żądać wyjaśnień lub uzupełnienia opinii. Sąd, nie będąc jednak do tego zobowiązany, może też wykorzystać drogę kontrolną przewidzianą w art. 157 ust. 3 u.g.n. Takie stanowisko prezentowane jest orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie (zob. np. nieopublikowane wyroki Sądu Najwyższego z 16 września 2010 r., III CSK 153/10, z 7 lipca 2016 r., III CSK 317/15). Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie dostrzegł, że operat szacunkowy kwestionowany przez pozwanego jest tylko częścią zleconej mu opinii, ale uznał, że operat ten nie budzi zastrzeżeń, a uprawnienie do oceny środka dowodowego, jakim jest kompletna opinia przysługuje sądowi, nie zaś organizacji wskazanej w art. 157 ust. 3 u.g.n.

Podobnie, z utrwalonego orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że zarówno organ administracji publicznej, jak i sąd administracyjny zobligowane są ocenić wartość operatu szacunkowego jako jednego z dowodów w sprawie

(art. 75 k.p.a.) pod względem formalnym, jak również ocenić jego wartość dowodową stosownie do art. 80 k.p.a. Dotyczy to także podejścia, metody i techniki szacowania przyjętej przez rzeczoznawcę majątkowego (zob. wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 7 marca 2012 r., I SA/Wa 1424/11, nie publ.; Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 stycznia 2014 r., I OSK 1165/12, nie publ.). W wyroku z 9 stycznia 2014 r. (I OSK 1459/12, nie publ.) Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że nie można oczekiwać od organów administracji, ani od sądu pierwszej instancji wystąpienia o ocenę prawidłowości zastosowanych w operacie szacunkowym współczynników korygujących, jeśli w ich ocenie zastosowane współczynniki nie wzbudziły wątpliwości co do ich prawidłowości.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1, art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.